

Poz. 7

ZARZĄDZENIE
GENERALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA

z dnia 2 marca 2026 r.

**w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie kontroli zarządczej oraz zarządzania
ryzykiem dla regionalnych dyrekcji ochrony środowiska**

Na podstawie art. 123 ust. 1a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112, 1884, 1940 oraz z 2025 r. poz. 1535), art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, 1844 i 1846) oraz w oparciu o „Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych”, stanowiące załącznik do komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Fin. poz. 84) oraz obowiązujących szczegółowych wytycznych Ministra Klimatu i Środowiska w zakresie kontroli zarządczej dla działu administracji rządowej – środowisko ustala się szczegółowe wytyczne w zakresie kontroli zarządczej dla regionalnych dyrekcji ochrony środowiska.

ROZDZIAŁ 1

Przepisy ogólne

§ 1. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) BIP – należy przez to rozumieć Biuletyn Informacji Publicznej;
- 2) jednostkach podległych – należy przez to rozumieć regionalne dyrekcje ochrony środowiska;

- 3) kierownikowi jednostki podległej – należy przez to rozumieć regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 4) komórce koordynującej – należy przez to rozumieć Biuro Dyrektora Generalnego w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska;
- 5) Ministrze – należy przez to rozumieć Ministra Klimatu i Środowiska;
- 6) Ministerstwie – należy przez to rozumieć Ministerstwo Klimatu i Środowiska;
- 7) organie nadzorującym – należy przez to rozumieć Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;
- 8) ryzyku – należy przez to rozumieć niepewność związaną ze zdarzeniem lub działaniem, które wpłynie na zdolność jednostki podległej do realizacji celów jej działalności, przy czym może ono mieć charakter negatywnego zagrożenia lub pozytywnej możliwości;
- 9) kontroli zarządczej – należy przez to rozumieć ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy.

§ 2. 1. Kierownik jednostki podległej w kierowanej przez siebie jednostce powinien w szczególności:

- 1) wyznaczać kierunki rozwoju systemu kontroli zarządczej;
- 2) wyznaczać poziom akceptowalności ryzyka;
- 3) podejmować decyzje o działaniach przeciwdziałających ryzyku;
- 4) monitorować system kontroli zarządczej.

2. Kierownik jednostki podległej powinien na bieżąco przekazywać organowi nadzorującemu lub Ministrowi informacje mogące mieć wpływ na ocenę i doskonalenie kontroli zarządczej w jednostce podległej.

3. Kierownik jednostki podległej powinien każdego roku sporządzić plan działalności jednostki, sprawozdanie z wykonania planu działalności jednostki oraz złożyć oświadczenie o stanie kontroli zarządczej.

§ 3. Zaleca się, aby jednostki podległe wdrożyły procedury kontroli zarządczej adekwatne do własnych potrzeb, uwzględniające ich specyfikę i warunki funkcjonowania.

ROZDZIAŁ 2

Planowanie działalności przez Generalną Dyrekcję Ochrony Środowiska

§ 4. Kierujący komórką koordynującą każdego roku:

- 1) po otrzymaniu z Ministerstwa celów wyznaczonych przez Ministra na rok następny przekazuje kierownikowi jednostki podległej informację o wyznaczonych celach;
- 2) pozyskuje od kierownika jednostki podległej w terminie do 1 października roku poprzedzającego ewentualne propozycje zadań i mierników wpisujących się w cele, o których mowa w pkt 1;
- 3) przekazuje zaakceptowane przez organ nadzorujący propozycje mierników i zadań do Ministerstwa;
- 4) po otrzymaniu z Ministerstwa projektu Planu Działalności Ministra na rok następny przekazuje do kierowników jednostek podległych ten projekt wraz z projektem Planu działalności Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na rok następny celem opracowania przez jednostki podległe projektów planów działalności jednostek podległych;
- 5) koordynuje proces opiniowania projektów planów działalności jednostek podległych przez Zespół do spraw kontroli zarządczej w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, powołany zarządzeniem Dyrektora Generalnego Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, w szczególności pod kątem zgodności z projektem Planu Działalności Ministra oraz projektem Planu Działalności Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska;
- 6) w przypadku zgłoszenia przez Zespół do spraw kontroli zarządczej w Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska uwag do projektów planów działalności jednostek podległych przekazuje te uwagi do kierowników jednostek podległych;
- 7) po otrzymaniu z Ministerstwa ostatecznego Planu Działalności Ministra na rok następny, przekazuje go wraz z ostatecznym Planem Działalności Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska na rok następny do kierowników jednostek podległych;
- 8) udostępnia kierownikowi jednostki podległej formularz planu działalności jednostki podległej i formularz sprawozdania z wykonania planu działalności jednostki podległej;
- 9) gromadzi i przechowuje podpisane przez kierowników jednostek podległych: plany działalności jednostek podległych i ich projekty, sprawozdania z wykonania planu działalności jednostek podległych i oświadczenia o stanie kontroli zarządczej.

ROZDZIAŁ 3

Plany działalności jednostek podległych

§ 5. 1. Kierownik jednostki podległej:

- 1) sporządza projekt planu działalności jednostki podległej na okres jednego roku kalendarzowego w terminie wyznaczonym przez organ nadzorujący;
- 2) planując cele na rok następny w pierwszej kolejności bierze pod uwagę cele i zadania określone w projekcie Planu Działalności Ministra oraz projekcie Planu Działalności Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska;
- 3) przekazuje projekt planu działalności jednostki podległej do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska do zaopiniowania w terminie wskazanym przez organ nadzorujący;
- 4) uwzględnia uwagi zgłoszone przez organ nadzorujący w planie działalności swojej jednostki;
- 5) na podstawie otrzymanego ostatecznego Planu Działalności Ministra oraz ostatecznego Planu Działalności Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w terminie do 14 dni kalendarzowych od otrzymania niniejszych planów sporządza, podpisuje i przekazuje plan działalności jednostki podległej organowi nadzorującemu.

2. Cele, o których mowa w ust. 1 pkt 2, powinny zostać określone zgodnie z zasadą SMART (S - specyficzny; M - mierzalny; A - osiągalny; R - realistyczny, istotny; T - terminowy, czasowy).

ROZDZIAŁ 4

Zarządzanie ryzykiem w jednostkach podległych

§ 6. 1. Zaleca się wdrożenie i prowadzenie w sposób ciągły procesu zarządzania ryzykiem w jednostkach podległych, który ma służyć zwiększeniu prawdopodobieństwa osiągnięcia założonych celów jednostki podległej oraz planowanego poziomu realizacji zadań.

2. Zarządzanie ryzykiem powinno stanowić część procesu planowania celów i zadań oraz powinno zostać udokumentowane w planie działalności jednostki podległej.

3. Na etapie wyznaczania celów na rok następny powinno się określić najważniejsze ryzyka w odniesieniu do tych celów, zgodnie z kategoryzacją ryzyk określoną w załączniku do zarządzenia.

4. Określanie i szacowanie ryzyka powinno opierać się w szczególności na doświadczeniu i wiedzy o zdarzeniach, które wystąpiły podczas realizacji podobnych celów w przeszłości. Przy określaniu i szacowaniu ryzyka można uwzględnić także katalog ryzyk typowych dla danej działalności.

5. Podział na kategorie ryzyka dokonywany jest zgodnie z kategoryzacją ryzyk określoną w załączniku do zarządzenia.

ROZDZIAŁ 5

Monitoring i sprawozdawczość z wykonania planów działalności jednostek podległych

§ 7. 1. W celu monitorowania postępów realizacji planu działalności jednostki podległej sprawdza się stan jego realizacji.

2. Roczne sprawozdanie z wykonania planu działalności jednostki podległej odzwierciedla najważniejsze zagadnienia związane z działalnością jednostki podległej oraz służy do:

- 1) obiektywnej oceny pracy;
- 2) uzyskania wiedzy o realnych problemach i zagrożeniach występujących w obszarze działalności;
- 2) uzyskania wiedzy o sposobie i stopniu zaawansowania realizacji wniosków, jakie wynikały ze sprawozdania złożonego za poprzedni okres sprawozdawczy.

§ 8. 1. Kierownik jednostki podległej sporządzając sprawozdanie powinien:

- 1) ocenić stopień osiągnięcia celów,
- 2) w przypadku nieterminowej realizacji celów skrótowo opisać przyczyny takiego stanu,
- 3) zaktualizować informacje o ryzykach

– a w przypadku zidentyfikowanych zagrożeń dla realizacji celów, zarządzić nimi w zakresie własnych kompetencji lub poinformować organ nadzorujący.

2. Kierownik jednostki podległej przekazuje do organu nadzorującego do 31 stycznia każdego roku roczne sprawozdanie z wykonania planu działalności jednostki podległej za rok poprzedni.

ROZDZIAŁ 6

Oświadczenia o stanie kontroli zarządczej

§ 9. Do 31 stycznia każdego roku kierownik jednostki podległej sporządza oświadczenie o stanie kontroli zarządczej za rok poprzedni¹ i składa je do organu nadzorującego.

¹ Według wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oświadczenia o stanie kontroli zarządczej (Dz. U. poz. 1581).

ROZDZIAŁ 7

Publikacja dokumentów

§ 10. 1. Do 31 stycznia każdego roku jednostka podległa publikuje w swoim BIP podpisane przez kierownika jednostki oświadczenie o stanie kontroli zarządczej.

2. Jednostka podległa publikuje w swoim BIP plan działalności jednostki podległej oraz sprawozdanie z jego wykonania niezwłocznie po podpisaniu tych dokumentów przez kierownika jednostki.

3. Nie podlegają publikacji w BIP informacje, których ujawnienie mogłoby zagrozić bezpieczeństwu jednostki podległej, w tym dotyczące stwierdzonych podatności w systemach informatycznych.

ROZDZIAŁ 8

Dokumentowanie kontroli zarządczej

§ 11. 1. Każda jednostka podległa powinna posiadać w formie pisemnej lub elektronicznej dokumentację dotyczącą kontroli zarządczej.

2. Kierownik jednostki podległej ustala oraz aktualizuje na podstawie obowiązujących przepisów i niniejszego zarządzenia dokumentację, o której mowa w ust. 1.

ROZDZIAŁ 9

Przepis końcowy

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**GENERALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA**

Piotr Otawski
Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Kategoryzacja ryzyk

Obszar ryzyka	Kategoria ryzyka	Opis
I. Ryzyko strategiczne Ryzyka związane ze zdarzeniami mającymi bezpośredni wpływ na osiągnięcie celów strategicznych lub ich zaniechanie. Ryzyka w tym obszarze mają charakter długoterminowy.	1. Otoczenie polityczne	Ryzyka związane z tworzeniem prawa.
	2. Otoczenie społeczne	Ryzyka związane ze społecznym odbiorem działalności RDOŚ.
II. Ryzyko finansowe Ryzyka związane z finansowaniem działalności RDOŚ, w tym między innymi zapewnieniem środków na bieżące funkcjonowanie, racjonalnym zarządzaniem wolnymi środkami oraz właściwym rozliczaniem wyniku finansowego.	1. Proces inwestycyjny	Ryzyka związane z uczestnictwem w procesach inwestycyjnych.
	2. Księgowanie	Ryzyka związane z błędami księgowymi.
	3. Sprawozdawczość finansowa	Ryzyka związane z przygotowaniem, przekazaniem sprawozdań finansowych.
	4. Pozyskanie środków finansowych	Ryzyka związane z finansowaniem działalności RDOŚ.
	5. Wydatkowanie środków finansowych	Ryzyka związane z wydatkowaniem środków finansowych przez RDOŚ.
III. Ryzyko operacyjne Ryzyka związane bezpośrednio z zadaniami realizowanymi przez poszczególne komórki organizacyjne i wynikające z niedoskonałości procesów wewnętrznych, błędów ludzkich, błędów systemów komputerowych oraz zdarzeń zewnętrznych.	1. Bezpieczeństwo informacji	Ryzyka związane z utratą poufności, integralności, dostępności informacji.
	2. Informatyka	Ryzyka związane z zapewnieniem i wykorzystywaniem zasobów informatycznych.
	3. Zasoby ludzkie	Ryzyka związane z zatrudnianiem, szkoleniem zasobów ludzkich.
	4. Organizacja	Ryzyka związane bezpośrednio z organizacyjnymi problemami w działalności RDOŚ.

	5. Oszustwo	Ryzyka związane z nieprzebrzeganiem prawa oraz przekraczaniem uprawnień.
	6. Współpraca	Ryzyka związane ze współdziałaniem RDOŚ z innymi jednostkami.
	7. Bezpieczeństwo i ochrona	Ryzyka związane z bezpieczeństwem i ochroną obiektów RDOŚ oraz zawartych w nich zasobów.
	8. Prawo	Ryzyka związane ze zgodnością z obowiązującym prawem.
	9. Zdarzenia zewnętrzne	Ryzyka o charakterze losowym z ograniczoną możliwością zarządzania.